

5 Ekim 2016

Bir Öneri:

Bugün Hendek'te pazarda tezgâhları dolaşırken aklımıza geldi. Pazarcı esnafının müşterilerle diyaloglarını anlamak için bir kaç hafta bir pazarcıya rica edip pazarcılık yapsam nasıl olur diye düşündüm. Üstümüzde bir de ses kayıt cihazı. Alışverişte ne tür kalıplar kullanılıyor, bir derlem oluştururduk.

Şöyle aklımıza gelen bir diyalog :

Müşteri : Kilosu ne kadar? (merhaba filan hak getire, doğrudan dalış!..)

Pazarcı: 3 lira abla!..

Müşteri: Seçmece mi?

Pazarcı: Kaç kilo alacaksın?

Müşteri: Bir kilo

Pazarcı: Abla bir kilonun neyini seçeceksin?

Müşteri: Kalsın o zaman.

Pazarcı: Abla almayacaksan beni niye uğraştırıyorsun!..

Burada pazar kültürünü öğrenciye nasıl anlatacaksınız? Pazarcının tezgâhın önünü mesela kaliteli domatesle yükseltip tezgâhın arkasına kalitesiz olanları dizdiğini Fatma Teyzem bilir de bir yabancı bunu zaman içinde öğrenir. Bu yüzden Fatma Teyzem seçmek ister. Pazarcı inadına kalitesi düşük olanları da satmaya çalışır. Bu çatışma diyaloga yansır. Kültürel aktarım bu yüzden zordur. Kimse kendi toplumunu kötülemek istemez. En iyisi öğrencilerinizi gönderin bir büyük markete gitsin efendim

16 Eylül 2016

Bir Değerlendirme :

Almanya, Fransa, Hollanda ve Avusturya'dan Türk kökenli vatandaşlarımız aleyhine olan haberleri üzülererek paylaşıyoruz. Göçmen karşıtı söylemlerin giderek arttığı bu ülkelerde aşırı sağın etkisi metinlere yansıyor. Uyum yasaları aldı altında Türk dili ve kültürünü unutturmaya, gölgelemeye yönelik uygulamalara kapı aralanıyor.

Gerekçeler hep aynı:

1. Türkiye'den gelen öğretmenler milliyetçi ve dini söylemleri aşıyorlar.
2. Türkiye'den gelen öğretmenler de uyum sorunları yaşıyor.
3. Yaşadıkları ülkenin dilini bilmeyen Türk kökenli vatandaşlar uyum sorunları yaşıyor, iş bulmada, hukuki sorunları aşmada güçlükler çekiyorlar.

Onlara Göre Çözüm:

Almanya, Fransa doğumlu Türklerin öğretmen olarak istihdam edilmesi

12 Eylül 2016

İki Dilli Dil Kullanım Örneği :

Anne Moldovalı baba Türk bir çocuk, üç yaşlarında...Oyun arkadaşının adı Derinsu...Ancak Moldovaca su kelimesini öğrendiği için Derinsu yerine Derinapa diye sesleniyormuş.

10 Eylül 2016

Dil Kullanım Örneği:

Bir meslektaşımız duvarında cümlesine "Bir ARAP öğrencimiz' diye başlamış. Dikkatimizi

çaktı. Mesela İngiltere'den gelen bir öğrenci için İNGİLİZ denilebilir ancak Suriye, Irak, Suudi Arabistan vb. ülkelerden gelenlere genelleştirme yapılarak ARAP denilmez diye düşünüyoruz. Suriyeli, Iraklı, Suudi Arabistanlı vb. ifadelerle durum aktarılır.

Sözlük Anlamı:

Arap:

"Orta Doğu ile Kuzey Afrika'nın büyük bir bölümünde yaşayan halk ve bu halkın soyundan olan kimse." (TDK Büyük Türkçe Sözlük)

Bir Haberden Alıntı:

"Serdar Ali Abet, AA muhabirine yaptığı açıklamada, şirket olarak yılda 65 bin ARAP TURİSTi Türkiye'ye getirdiklerini belirterek, Türk Hava Yolları'nın (THY) işbirliğiyle 14 ARAP ÜLKESİnden 400 seyahat acentesi temsilcisi ve 100 ARAP GAZETECİyi Antalya'ya getirerek kentin tarihi ve doğal güzellikleri ile otellerini tanıttıklarını söyledi."

Kaynak: <http://www.sabah.com.tr/.../05/10-milyon-arap-turist-gelebilir>

Aynı durum AFRİKALI kullanımında da var ve öğrencilerimiz bu durumdan rahatsız. Afrika bir kıtadır diyorlar. Biz Mısırlıyız, Nijeryalıyız...karşılığını veriyorlar.

3 Eylül 2016

İkinci Dil Öğrenimine Dair Bir Deneyim:

İngilizceyi ilk öğrendiğimiz ortaokul yıllarında İngilizce bir kelimenin Türkçe karşılığını bulduğumuzda o kelimeyi nerede görsük hep aynı karşılığı verme refleksi gösteriyorduk. Tabii her zaman doğru sonuç alamıyorduk. Bu açıdan öğrenci sözlükleri bu eksikliği giderecek biçimde hazırlanmalı.

3 Eylül 2016

Materyal:

İngilizce bir sitede bulduğumuz resmi Türkçeleştirdik. Bir eylemin resmini göstererek çevirisi ile kelime kelime çevirisinin birbirinden farklı olduğunu söylemek gerek.

Mesela top resmi varsa 'topa vurmak' yerine sadece 'vurmak' diye çevirmeyi uygun gördük. Ancak şu örnekte de 'yürümek' derken zorlandık. 'Parmak uçlarında yürümek' olarak çevirdik.

Bu çeviri de tek başına yeterli olmaz. Eylemi örnek bir cümlede kullanmak daha kalıcı sonuçlar verir.

Türkçeye çevirirken mesela "Arda orta sahadan topa vurdu, ama top direktten döndü." yerine "Arda orta sahadan topu tekmeledi ama top direktten döndü." diye yazarsak belki daha anlaşılır olur diye düşünüyorum. Türkçedeki kullanım sıklığı açısından değerlendirmeli.

Öğrencilerin de Türkçe yanlışlarının başında sanırım bu geliyor. Sözlükler bu noktada bol örnek cümlelerle desteklenmeli. Öğrenci kelimenin kullanıldığı yeri de görmeli.

Kaynak: <http://www.fluentland.com/groups/learn-english/forum/topic/english-verbs-of-body-movement/>

İngilizce resmin paylaşımı için Harun Serpil Hocamıza teşekkürlerimizle

29 Ağustos 2016

Bir Değerlendirme:

Türkçe Yaz Okulu Final Programı'nda geçen yıla göre katılım daha azdı. Kapalı spor salonunun en üst bölümlerinde boşluklar vardı. Yoğun bir emek verildiğini yakından bildiğimiz programa katılımın gelecek yıl daha çok olması için neler yapılabilir bunun sorgulanması gerekir diye düşünüyoruz.

FETÖ destekli Türkçe Olimpiyatları'na KOŞULSUZ destek verenlerin SIKINTILI bir süreçte Türkçe bayrağını dalgalandıran Yunus Emre Enstitüsü'ne daha çok destek vermesi bizim en tabii beklentimizdir. Daha büyük salonlarda daha geniş katılımı organizasyonlar yapılması FETÖ yapılanmasına ve onun destekçilerine verilecek en anlamlı mesaj olacaktır.

15 Ağustos 2016

Bir Değerlendirme:

Mehmet Bilgiç Beyfendinin tez savunmasında iki dilli çocukların tek dillilere göre farklı kullanımlarını DOĞRU ya da YANLIŞ olarak değerlendirmek yerine bunun DOĞAL bir kullanım olduğunu kabullenmek mi gerekir diye bir soru yöneltmiştim.

Mehmet Bilgiç Beyfendinin cevabına [Bekir Ince](#) ve Osman Çoşkun hocalarımızın da katkıları oldu. Buradan şu sonucu çıkardık:

İki dilli çocuklar ya da yetişkinler iki dili de aynı düzeyde kullandıkları sürece iki dil arasındaki geçişlerini DOĞAL karşılamalıyız.

Mesela Fransızca kullanırken MOSQUE yerine CAMİ demesi ya da Türkçe kullanırken Fransızca kelimelere başvurması gibi...

Bir diğer sonuç da çocuk hangi dile daha çok MARUZ KALİYORSA o dil onun hayatında BASKIN oluyor. Maalesef Batı Avrupa'da Türkçeye çocukların maruz kalma durumu bizim de takip ettiğimiz kadarıyla yeteri düzeyde değil. Tabii Türklerin yoğun olduğu semtte yaşıyorsa tam tersi sonuçları da görmek mümkün.

20 Haziran 2016

Bir Değerlendirme:

Akademik Türkçe için kullanılan materyalleri bir bakıma OTANTİK (ÖZGÜN) MATERYAL olarak değerlendirmelidir. Bu materyaller sınıf içinde öğrencilere sunulmadan önce öğrencilerin DÜZEYlerine göre YENİDEN DÜZENLENMELİdir. Anlaşılması zor SÖZLÜKSEL BİRİMLER ve SÖZDİZİMSEL yapılar düzeye uygun AÇIKLAMALAR ve DEĞİŞTİRİMLER ile sunulmalıdır.

Akademik Türkçede alanlara özgü farklılıklar da söz konusudur. MAKALE ya da TEZ sadece METİNDen oluşmayabilir. GÖRSELler, ÖZEL SEMBOLLER hatta VİDEolar da buna eşlik edebilir.

MAKALE yazımında belirleyici olan APA gibi akademik yazım kılavuzları ile DERGİlerin YAYIN POLİTİKALARIdır. TEZ yazımında ise ilgili ENSTİTÜlerin TEZ YAZIM KILAVUZLARI dikkate alınır. Lisans düzeyinde ÖDEV ve RAPORlar ilgili bölüm ya da derse giren AKADEMİSYENin çizdiği çerçeve ile sınırlandırılır.

(M.A.)

Otantik materyaller konusunda katkıları için Fatma Bölükbaş, Yucel Yılmaz ve Duygu Eker hocalarımıza teşekkürlerimizle...

İLGİLİ KAYNAKLAR :

Kitaplar:

1. Şenel Symons (2012), The Routledge Intermediate Turkish Reader: Political and Cultural Articles (Routledge Modern Language Readers), Routledge, 200 s.

https://www.amazon.com/Routledge-Intermediate-Turkish-Reader-Political/dp/041556817X/186-4018631-0024326?ie=UTF8&keywords=senel%20symons&qid=1357557173&ref_=sr_1_1&sr=8-1

2. Canan Şenöz Ayata (2014), Bilimsel Metin Üretimi, Papatya Yayıncılık, 232 s.

http://www.kitapyurdu.com/kitap/bilimsel-metin-uretimi/332114.html&filter_name=bilimsel%20metin%20%C3%BCretimi

Makaleler:

1. Mustafa Durmuş (2013), "İkinci/Yabancı Dil Öğretiminde Özgün ve Değiştirilmiş Dilsel Girdi Üzerine", Turkish Studies, Volume 8/1 Winter 2013, s.1291-1306.

http://turkishstudies.net/Makaleler/371021284_63_Durmu%5f_mustafa-edb_S.pdf

2. Duygu Ak Başoğul (2014), "İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nde Yer Alan Okuma Metinlerinin Tür Özellikleri ve Özgünlük Bakımından İncelenmesi, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Ağustos 2014, cilt 3, sayı 13, s. 145-153.

http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/13._basogul.pdf

3. Fatma Bölükbaş (2015), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Metinlerinin Dil Düzeylerine Göre Sadeleştirilmesi", International Journal of Languages Education and Teaching, UDES 2015, s.925-935.

http://www.turkcede.org/images/makaleler_pdf/YTO2/yabanci-dil-olarak-turkce-ogretiminde-okuma-metinlerinin-dil-duzeylerine-gore-sadelestirilmesi.pdf

26 Mayıs 2016

Bir Öneri

Alanın TEMEL SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ :

MEB AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü sayın Ziya Yediyıldız Hocamızın konuyla ilgili tartışmalarımızı destekleyici yorumundan hareketle şu başlıkları yazma gereği hissettim. Umarım MEB ve YÖK nezdinde bu tartışmalar yankı bulur, tartıştığımız sorunlara çözüm getirilir:

Çalıştaylar SORUN tespit edilen toplantılardan çıkıp uygulanabilir ÇÖZÜMLER önerilen toplantılara dönüşmeli ve bu çözüm önerileri en kısa sürede uygulanmalı:

1. Okutman olma koşulları

(Burada tartıştığımız konu bu. Hangi eğitim süreçlerinden geçerek okutman olma hakkı kazanacaklar? Halihazırdaki okutmanların hatta derse giren öğretim üyelerinin yeterlikleri de bu bağlamda sorgulanmalı, bir standart getirilmeli. Meslek, gönüllülükten profesyonelliğe evrilmeli.)

2. Okutman yeterlikleri

(MEB'in öğretmen yeterlikleri örnek alınarak böyle bir metin oluşturulabilir.)

Türkçe öğretmeni özel alan yeterlikleri

<http://otmg.meb.gov.tr/alanturkce.html>

3. Üniversite ve özel kurumların Türkçe kursu açma yeterlikleri

(YTB, Türkiye Burslusu öğrenciler için TÖMER ve dil kurslarındaki okutmanların deneyimli olup olmadıklarına dair bilgilendirme istiyor, buna göre öğrencileri bu merkezlere yönlendiriyor.)

4. Program yeterlikleri

Bu konuda Ankara Üniversitesi TÖMER'in Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı mevcut:

<http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/879.pdf>

5. Mevcut Türkçe öğretmenliği lisans programından ayrı olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi lisans programı açılması

6. Lisansüstü programlara da en azından ZORUNLU dersler açısından bir STANDART getirilmeli.

(Dün paylaştığımız yüksek lisans programları başlıklı dosyada da görüleceği gibi alana doğrudan katkısı olmayan derslerin de programlarda yer aldığı görülmekte.

http://www.dilbilimi.net/yabanci_dil_olarak_turkce_lisansustu_programlari.pdf

FEDEK (öğretim programları değerlendirme ve akreditasyon derneği) tarzı bir dernek hem lisansüstü programların hem de TÖMER ve dil merkezlerinin AKREDİTE edilmesini sağlayabilir:

<http://www.fedek.org.tr/>

7. Ölçme-Değerlendirmenin STANDARTLAŞTIRILMASI

(TÖMER ve dil merkezleri arasındaki ölçme-değerlendirme farklılıklarının en aza indirilmesi. YTB, Türkiye Burslusu öğrencilerin Türkçe düzeyleri ile ilgili sıklıkla merkezlere geri bildirimde bulunuyor, standart bir sınav yapılması konusunda öneriler getiriyor. TOEFL, IELTS, DELF tarzı marka sınavların oluşturulması gerekiyor.)

Yunus Emre Enstitüsü'nün Türkçe Yeterlik Sınavı bu noktada öne çıkıyor:
<http://www.turkcesinavi.com/>

8. Üniversitelerdeki TÖMER ve dil merkezleri üniversitelere ek gelir kazandıran bir kurs olma algısından kurtarılmalı, özerk bir finansal yapıya kavuşturulmalı, gelirlerinin bir kısmını araştırma ve geliştirmeye ayırmaları sağlanmalı, enstitü statüsü kazandırılarak adlarındaki "uygulama ve araştırma" merkezi kimliğini öne çıkartmalı. Burada istihdam edilen okutmanların özlük hakları da iyileştirilerek okutmanlık mesleğinin cazibesi artırılmalı.

9. DÜNYA TÜRKÇE ÖĞRETİCİLERİ BİRLİĞİ tarzı bir birlik de dünya genelinde Türkçe öğretenleri bir çatı altında toplayarak yeni bir sinerji oluşturulabilir. Bu, Türkçenin bir DÜNYA DİLİ olduğu vurgusunu artıracaktır.

25 Mayıs 2016

Bir Değerlendirme

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programları Ders Listesi – Alfabetik Sırayla

Bu listede ilk bakışta kimi programlarda YADOT-ULUTÖMER Çalıştayında tartışılan Ölçme ve Değerlendirmenin İHMAL edildiği söylenebilir. Programların ağırlıklarının da farklılığı göze çarpıyor. Bir de programın kazanımlarına göre değil de sanki akademisyenin ilgi alanına göre ders açıldığı izlenimi veren dersler mevcut. Ankara Üniversitesi'nin programı doğrudan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi olarak adlandırılmamış. Yabancı Dil Öğretimi olarak adlandırılmış. Bu programı özellikle aldık, karşılaştırma yapılabilmesi için.

Bir öneri olarak YTB ve üniversitelerin TÖMER ve dil merkezlerinden özellikle beklediği AKADEMİK TÜRKÇE dersi de açılabilir. Bu yolla öğrencilerle geliştirilecek projeler ders materyaline dönüştürülerek faydalı olunabilir.

Bu bağlantıdan pdf olarak da bilgisayarınıza indirebilirsiniz:
http://www.dilbilimi.net/yabanci_dil_olarak_turkce_lisansustu_programlari.pdf

A: Ankara Üniversitesi
D: Dokuz Eylül Üniversitesi
G: Gazi Üniversitesi
H: Hacettepe Üniversitesi
İ: İstanbul Üniversitesi
N: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
S: Sakarya Üniversitesi

Akademik Yazma Ç
Alıcı Becerileri A
Anadili Edinimi-Yabancı Dil Öğrenimi Kuramları A
Araştırma Yöntemleri H
Bilimsel Araştırma Metotları N
Bilimsel Araştırma Yöntemleri II Ç
Bilimsel ve Kültürel Etkinlikler N
Çağdaş Türk Edebiyatı Metinleri ile Yabancılar Türkçe Öğretimi S

Çağdaş Türk Yazınından Seçmeler I D
Çağdaş Türk Yazınından Seçmeler II D
Çevrimiçi Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi D
Çocukluk ve Dil Öğrenimi A
Çokdilli Türk Kökenlilere Türkçe Öğretimi S
Diksiyon H
Dil Edinimi Ç
Dil Eğitimi ve Ölçme-Değerlendirme H
Dil Eğitimi ve Ölçme-Değerlendirme N
Dil Öğrenimi Psikolojisi H
Dil Öğrenme Psikolojisi A
Dil Öğretimi ve Teknolojik Destekler H
Dil Öğretiminde Araç Geliştirme A
Dil Öğretiminde Bilişsel Yaklaşımlar A
Dil Öğretiminde Metin Kullanımı G
Dil Öğretiminde Yöntem Sonrası Dönem A
Dil Öğretimine Uygulamalı Dilbilimin Katkıları A
Dilbilim ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi N
Dilbilim ve Yabancı Dil Öğretimi A
Dilbilim ve Yabancı Dil Olarak Türkçe H
Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri Ç
Etkili İletişim H
Gözlem ve Uygulama Ç
İki Dilli Ortamlarda Anadili Öğretimi S
İki Dillilere Türkçe Öğretimi Ç
İkinci Dil Edinimi A
İkinci Dil Edinimi S
İkinci Dil Edinimi Araştırmaları A
İkinci Dil Edinimi Çalışmaları A
İkinci Dil Edinimi I A
İkinci Dil Edinimi II A
İkinci Dil Edinimi Kuramları H
İkinci Dil Edinimi Kuramları N
Karşılaştırmalı Dil Bilgisi N
Karşılaştırmalı Dilbilgisi D
Karşılaştırmalı Ses Bilim ve Biçim Bilim D
Karşılaştırmalı Sözdizimi D
Kullanımbilim A
Kültür ve Dil Öğretimi H
Kültür ve Dil Öğretimi N
Öğrenen Özerkliği A
Öğrenme ve Öğretme Süreçleri D
Okuma Becerisi A
Ortak Dil Önerileri Avrupa Çerçevesi H
Özgül Öğrencileri Dil Öğretimi A
Ruhdilbilimin Altalanları A
Seminer Ç
Seminer D
Seminer G
Seminer İ

Sesbilimsel Farkındalık A
Söylem Çözümlemesi N
Söylem Çözümlemesi I D
Söylem Çözümlemesi II D
Sözcel Beceri Öğretimi A
Sözlü Kültür Ürünleriyle Türkçe Öğretimi G
Teknoloji Destekli Dil Öğretimi N
Tematik Öğretim Yönteminde Program Geliştirme A
Temel İstatistik Teknikleri N
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği N
Toplumsal Dilbilim H
Türk Dili Beceri Alanları I H
Türk Dili Beceri Alanları II H
Türk Dili ve Kültürünün Evreleri H
Türk Dilinin Engellilere Öğretimi H
Türk Dilinin Yabancı Dillerle Karşılaştırılması H
Türk Kültürü ve Uygarlığı (Alan) G
Türk Kültürü ve Uygarlığı I D
Türk Kültürü ve Uygarlığı II D
Türkçe Öğretiminde Dil Becerilerinin Geliştirilmesi G
Türkçe Öğretiminde Kültür ve Dil Aktarımı G
Türkçe Öğretiminde Materyal Geliştirme (A.E.) G
Türkçenin Söz Varlığı ve Öğretimi I D
Türkçenin Söz Varlığı ve Öğretimi II D
Türkçenin Söz Varlığı ve Sözcük Öğretimi İ
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Dil Beceri Alanları I N
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Dil Beceri Alanları II N
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Anlama Becerileri (A.E) G
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yöntem ve Metinler Ç
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yöntem ve Metinler II Ç
Türkçenin Yabancı Dillerle Karşılaştırılması N
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Anlatma Becerileri G
Türkçenin Yapısı İ
Uygulamalı Dilbilim D
Uygulamalı Dilbilim S
Uzmanlık Alan Dersi Ç
Uzmanlık Alan Dersi G
Uzmanlık Alan Dersi N
Uzmanlık Alanı dersi D
Yabancı Dil Öğretim Yöntem ve Teknikleri G
Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri D
Yabancı Dil Öğretimi Teknikleri A
Yabancı Dil Öğretiminde Bireysel Farklılıklar A
Yabancı Dil Öğretiminde Çağdaş Yaklaşımlar A
Yabancı Dil Öğretiminde Güncel Eğilimler A
Yabancı Dil Öğretiminde Motivasyon N
Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme A
Yabancı Dil Öğretiminde Temel Kavramlar A
Yabancı Dil Öğretiminde Test Geliştirme A
Yabancı Dil Öğretiminde Yazın A

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Semineri H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları İstatistik Yöntemleri I H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitabı İncelemeleri S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi II Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi I Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi I D
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dilbilgisi Öğretimi II D
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dinleme Öğretimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Dinleme ve Konuşma Becerilerinin Öğretimi D
Yabancı Dil Olarak Türkçe Konuşma Öğretimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Materyal Geliştirme ve Tasarımı H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programlarında Düzey Planlama İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Semineri N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yaklaşım ve Yöntemleri I N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yaklaşım ve Yöntemleri II N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yöntemleri S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Araştırma Projeleri H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Beceri Alanlarına Yönelik Etkinlik Modelleri S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bilişim Teknolojilerinin Kullanımı Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bilişim Teknolojilerinin Kullanımı II Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Düzeylerinin Tespiti S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dilbilgisi Sorunları İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İleştirim Süreçleri İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynakça İncelemeleri S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynaklardan Yararlanma ve Kaynak Kullanımı İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kelime Grupları ve Cümle Bilgisi İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürel Aktarım Süreçleri İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Materyal Tasarımı ve Kullanımı N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Yaklaşım ve Uygulamalar S
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Yaklaşım ve Uygulamaları İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Semantik Farklılıklar İ
Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuma Öğretimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuma ve Yazma Becerilerinin Öğretimi D
Yabancı Dil Olarak Türkçe Sınıf İçin Sınıf Yönetimi H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretim Programlarını Geliştirme ve Değerlendirme H
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Anlam Bilimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçenin WEB Tabanlı Öğretim Yöntemleri İ
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Yapısal Özellikleri I H
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Yapısal Özellikleri II H
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi N
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi Ç
Yabancı Dil Olarak Türkçe Yaklaşım ve Yöntemleri II H
Yabancılar İçin Türkçe Öğretimi Metin İncelemeleri S
Yabancılar Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi S

Yabancılara Türkçe Öğretimi Kültür ve Dil Aktarımı G
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ders Materyelleri Ç
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hedef Kültür Ç
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı S
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Materyal Tasamımı ve Eleştirisi G
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi Ç
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yaklaşım ve Yöntemler I Ç
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yaklaşım ve Yöntemler II Ç
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yaklaşımlar G
Yabanı Dil Olarak Türkçe Araştırmalarında İstatistik Yöntemleri II H
YTÖ'de Malzeme Hazırlama ve Geliştirme D
Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi G
Yurt Dışındaki Türklere Türkçe Öğretimi Ç

18 Nisan 2016

Bir Değerlendirme:

İngilizce ikinci dil edinimi kaynaklarına yönelik şöyle bir önyargı var:

Bu kaynaklar İngilizcenin ikinci/yabancı dil olarak öğretimi odaklı. Dolayısıyla Türkçe gibi ek ve cümle yapısı farklı bir dilin öğretimi için geçerli kaynaklar olarak görülmemeli.

Türkçenin bu kaynaklardan farklı olarak kendine özgü bir öğretim tekniği geliştirilmelidir.

Benim Michigan State Üniversitesi'ndeki gözlemlerim bunun tam aksini gösteriyor. Çünkü sadece İngilizce için değil Çince, Arapça gibi İngilizceden ayrı yapısı olan diller de bu araştırmaların merkezinde yer alıyor, yayınlar yapılıyor. Bu araştırmalarda temel amaç ikinci dil ediniminin 'evrensellerini' ortaya çıkarmak.

Bu evrenselleri belirlemek için dil bilimi dışında psikoloji, sosyoloji, sinir bilimi, eğitim bilimi gibi farklı disiplinlerin bilgi ve birikiminden yararlanılıyor, laboratuvarlarda deneysel araştırmalar yapılıyor.

5 Nisan 2016

Bir Değerlendirme:

Hem Yunus Emre Enstitüsü'nün hem de YTB'nin son bir haftadır ABD'de gerçekleştirdikleri toplantılar, açılışlar bizi ümitlendirdi.

Bu projelerin arkasının gelmesini umuyoruz ve destekliyoruz.

Çin'in 109 ABD üniversitesi'nde Çin kültürü ve dilini kendi kaynaklarıyla tanıttığını düşünürsek henüz yolun başındayız.

ABD'deki Çin dili ve kültürünü öğreten Konfüçyüs Enstitüleri Listesi:

Confucius Institute109

Confucius Institute at the University of Maryland
Confucius Institute at San Francisco State University
Confucius Institute at the College of William & Mary
Confucius Institute at China Institute
Confucius Institute at the University of Kansas

Confucius Institute at the University of Hawaii at Manoa
University of Massachusetts Confucius Institute at Boston
Confucius Institute at the University of Iowa
Confucius Institute at Michigan State University
Confucius Institute at Pace University
Confucius Institute at the University of Oklahoma
Confucius Institute at Purdue University
Confucius Institute at the University of Missouri
Confucius Institute at North Carolina State University
Confucius Institute at Bryant University
Confucius Institute at the University of California, Los Angeles
Confucius Institute at University of California, Davis
Confucius Institute at University of Illinois at Urbana-Champaign
Confucius Institute at Tulane University
Confucius Institute at Portland State University
Confucius Institute at the University of Rhode Island
Confucius Institute at Community College of Denver
Confucius Institute at New Mexico State University
Confucius Institute at the University of Nebraska-Lincoln
Confucius Institute at the University of Pittsburgh
Confucius Institute at Arizona State University
Confucius Institute at the University of Oregon
Confucius Institute at the University of Memphis
Confucius Institute at Wayne State University
Confucius Institute at Rutgers, the State University of New Jersey
Confucius Institute at the University of Central Arkansas
Confucius Institute at Valparaiso University
Confucius Institute at Miami University
Confucius Institute in Indianapolis
Confucius Institute at the University of Wisconsin-Platteville
Confucius Institute at Texas A&M University
Confucius Institute at Troy University
Confucius Institute at the University of Utah
Confucius Institute at the University of Arizona
Confucius Institute at Xavier University of Louisiana
Confucius Institute at Houston Independent School District
Confucius Institute at Broward County Public Schools
Confucius Institute at East Central Ohio Educational Service Center
Confucius Institute at Colorado State University
Confucius Institute at Auburn University at Montgomery
Confucius Institute at Old Dominion University
Confucius Institute at Central Connecticut State University
Confucius Institute at Texas Southern University
Confucius Institute at the University of Texas at Dallas
Confucius Institute at Webster University
Confucius Institute at the University of South Florida
Confucius Institute at the University of Minnesota
Confucius Institute in Atlanta
Confucius Institute at the University of Akron
Confucius Institute at the University of Montana

Confucius Institute at the University of South Carolina
Confucius Institute at Cleveland State University
Confucius Institute at Kennesaw State University
Confucius Institute at Pfeiffer University
Confucius Institute at San Diego State University
Confucius Institute at the University of Toledo
Confucius Institute at Alfred University
Confucius Institute at Stony Brook University
Confucius Institute at George Mason University
Confucius Institute at Presbyterian College
Confucius Institute at University of Michigan
Confucius Institute at Western Michigan University
Confucius Institute of the State of Washington
Confucius Institute at the George Washington University
Confucius Institute at the University of Idaho
Confucius Institute at the University of Southern Maine
Confucius Institute at University of West Florida
Confucius Institute at Prairie View A&M University
Confucius Institute at the University at Albany, State University of New York
Confucius Institute at Dickinson State University
Confucius Institute at St. Cloud State University
Confucius Institute at Georgia Regents University
Confucius Institute at Miami Dade College
Confucius Institute at Middle Tennessee University
Confucius Institute at University of Tennessee
Confucius Institute at Wesleyan College
Confucius Institute at State College of Optometry, State University of New York
Confucius Institute in Chicago
Confucius Institute for Business at State University of New York
Confucius Institute at Columbia University
Confucius Institute at State University of New York at Buffalo
Confucius Institute at the University of Texas at San Antonio
Confucius Institute of Chinese Opera at Binghamton University
Confucius Institute at Stanford University
Confucius Institute at West Kentucky University
Confucius Institute at the University of Kentucky
Confucius Institute at the University of Delaware
Confucius Institute at the University of New Hampshire
Confucius Institute at Georgia State University
Confucius Institute at University of Alaska Anchorage
Confucius Institute at the Northern State University
Confucius Institute at Tufts University
Confucius Institute at Kansas State University
Confucius Institute at University of North Florida
Confucius Institute at Alabama A&M University
Confucius Institute at California State University, Long Beach
Confucius Institute at Temple University
Confucius Institute at West Virginia University
Confucius Institute at Southern Utah University
Confucius Institute at New Jersey City University

Confucius Institute at Clark County School District
Confucius Institute at Davis School District
Confucius Institute at Savannah State University
Confucius Institute at the University of California, Santa Barbara
Confucius Institute at Northwest Nazarene University

Kaynak:http://english.hanban.org/node_10971.htm

24 Şubat 2016

Bir Değerlendirme:

Michigan State Üniversitesi Wells Hall binasının tasarımı dikkat çekici. Okutmanlar büyük bir odada birlikte oturuyor. Öğretim üyelerinin ayrı odaları mevcut. Derslikler boy boy. Anfi de var, küçük gruplarla karşılıklı ders yapılabilecek sınıflar da var. Ayrıca bizim katta psikolinguistik, nörolinguistik, sosyolinguistik gibi laboratuvarlar yer alıyor. Burada hem dil öğretiliyor hem de dile dair uygulamalı araştırmalar yapılıyor. Dil öğretimi örgün olduğu gibi uzaktan eğitimle de gerçekleştiriliyor. Bir kişi için bile sınıf açıldığı oluyormuş. Farklı dillere ilgi yoğun ancak belirli diller öne çıkıyor, İspanyolca gibi mesela. Türkçeye de ilgi nasıl artırılır, biraz bunun üzerinde düşünce alışverişi yapıyoruz.

Hem buradaki hocalarımız hem de e-posta yoluyla yazıştığımız Amerika'da yaşayan hocalarımız Türkiye'nin sıcak gündemi ve çevresinde olup bitenler dolayısıyla Türkçeye ilginin artırılmasının zorluklarından söz ediyorlar. Türkiye algısının değişmesi önemli.

11 Ocak 2016

Bir Değerlendirme:

Katıldığımız toplantılarda sıklıkla dile getirilen bir şikâyet:

"Artık Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Sorunları başlıklı ne bir toplantıya katılmak istiyoruz ne de bir makale okumak istiyoruz. Daha tematik ve sorunların çözümüne yönelik toplantılar yapılmalı, tespitten eyleme geçmeliyiz. Sorunlar zaten ortada."

9 Eylül 2015

Bir Değerlendirme:

Türkiye'de gelişen olayları yeni döneme girerken öğrencilerimize nasıl açıklayacağız, sorusu aklımıza düşüyor. Aileleri muhakkak dünya basınından haberleri takip ediyorlar.

Belki şu açıklamalar teskin edici olabilir diye düşünüyorum:

Mesela İngiltere'de Kuzey İrlanda sorunu vardı. Buna rağmen her yıl yüz binlerce insan İngiltere'de eğitim almaya gitti. Fransa'da da Paris banliyölerinde günlerce şiddet olayları meydana geldi. Yine de milyonlarca insan her yıl Paris'i ziyaret ediyor. Neticede terör yerel bir hareketten küresel bir harekete dönüştü. Dünyanın her yerinde böyle bir risk söz konusu.

6 Eylül 2015

Bir Alıntı ve Değerlendirme:

İngilizcenin öğretimi üzerine İngilizce yazılmış kaynakları okurken sınıfta öğretmenin öğrenciye nasıl hitap edeceğinden öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci iletişimine kadar pekçok kalıp ifadeye rastladık.

Ders sırasındaki bazı kalıp ifadelerin Türkçeleri:

"[derse girdiğinizde] günaydın; lütfen oturun; lütfen ayağa kalkın; lütfen tekrar edin; benden sonra lütfen tekrar edin; benden sonra lütfen hep birlikte tekrar edin; izleyin, sessiz olun lütfen; izle ve dinle; tüm cümleyi okuyunuz; tekrar ediniz lütfen; 5. sayfadaki soruları cevaplayınız; tahtaya kalkınız; lütfen yerinize oturunuz; tahtaya [şu cümleyi] yazınız; tüm sınıf tahtaya baksın, lütfen; beni anladınız mı; anlamayan lütfen el kaldırsın; kitapta 6. sayfayı açın, lütfen...

Öğretmenlerin dinle, izle, tekrar et, ayağa kalk, otur gibi ifadeleri jest ve mimiklerle desteklemeleri isteniyor. Kaynakta bununla ilgili görseller de verilmiş.

Kaynak:

http://www.amazon.com/dp/0194371735/ref=rdr_ext_sb_ti_hist_1#reader_B00BQF4HFM

Bizde öğrenciler ilk başlarda SEN ile SİZ arasındaki farkı bilmedikleri için kimi zaman öğretmenlerine SENli cümlelerle hitap edebiliyorlar. HOCAM yerine HOCA diyenler oluyor. Hatta öğretmenlerine adıyla hitap eden öğrencilere de rastlayabiliyorsunuz.

Sonuçta farklı kültürden öğrencilerin bulunduğu bir sınıfta Türkçe olarak uygun iletişim dili kurmak oldukça önemli.

8 Ağustos 2015

Bir Değerlendirme:

Farklı bir ülkeden gelen öğrencilerin sınıf içindeki tutum ve davranışlarının kültürel mi yoksa kişisel mi olduğu hep aklımıza takılan bir sorudur. Sizin bir sözünüze, gösterdiğiniz bir eğitim materyaline, kültürel gezilerde herhangi bir mekâna ya da olaya yönelik algılarının temelinde kültürel kodlar mı yoksa bireysel tutum ve davranışlar mı yatıyor? Bir okutman için bunun zaman içinde benzer kültürden gelen öğrencileri gözlemlemekle ve o kültürlere dair doğrudan ya da dolaylı bilgiler edinmekle kazanılan bir beceri olduğunu düşünüyorum.

18 Şubat 2016

Bir Gözlem:

Biraz önce Taksim'den Yenikapı'ya metroyla giderken Haliç İstasyonu üzerinde genç bir bayan konuşmaya başladı:

Türkçeyi yeni öğreniyorum. Çinliyim. Sizinle birşey paylaşmak istiyorum.

Bir TÖMER öğrencisi, performans sergileyecek diye düşündüm.

Sonra elindeki küçük kâğıttan Türkçe olarak İncil'den bir bölüm okudu. Teşekkür etti.

Az da olsa sözlerine alkış tutanlar oldu.

Kendimi New York'ta gibi hissettim. Oralarda sıkça rastladığımız bir performanstı.

22 Kasım 2015

Bir Gözlem:

Dün Taraklı ve Göynük'e Amerikalı öğrencimizle bir gezi yaptık. Henüz A1 düzeyinde ancak epey de yol aldık. Kendisinden gezi öncesi insanlarla diyaloga girmesini, sınıfta öğrendiklerini uygulamasını istedim. Ancak Türkçe selamlaştığımızı duyan vatandaşımız dil düzeyinin üstünde cümlelerle meramını anlatmaya başlayınca İngilizceye tercüme etmek

zorunda kaldım.

Bir beyfendi Akşemseddin'i anlatmak isterken uzun uzun cümlelere başvurdu. Bir amcamız dini terminolojiyle yoğrulmuş cümlelerle hitap etti.

Esnaf bu konuda daha bilinçli. Kısa cümleler ve işaretle anlaşma yolunu tercih ediyorlar.

7 Kasım 2015

Bir Gözlem:

Türkiye'de kahvaltılık kültürü paylaştığımız fotoğraftaki gibi değil tabii. İstanbul'da özel sektörde çalışırken işe yetişme telaşı ile evden yola düştüğümüzde önümüze çıkan ilk poğaçacı ya da börekçiden kahvaltılık alıp işyerinde çayla birlikte yediğimizi hatırlıyorum. Kimi zaman kahvaltılık niyetine çorba içenler de mevcut. Bir tost ve bir çayla öğün geçiştirenler var. Bu haliyle paylaştığımız fotoğraf tüm Türkiye'nin kahvaltılık kültürünü temsil etmiyor diyebiliriz.

Ancak tüketim sıklığına göre kahvaltıda en çok ekmekle ve çayla birlikte beyaz peyniri, reçeli, siyah zeytini öne çıkarabiliriz diye düşünüyorum.

28 Ekim 2015

Bir Gözlem:

Viyana'da Türk döneri satan Ermeni bir esnafa rastladım. Türk olduğunu düşünerek yaklaşım sormuştum. Çünkü kara yağız bir delikanlıydı. Ama Armenian deyince şaşırıldım. Prag'da da aynı duruma düştüm. Hediyelik eşya satan bir başka esnaf genç Ermeniyim dedi. Türk dostları olduğunu da ekledi.

Yıllar önce ABD Boston'da Ankara adını taşıyan dönerciye girmiştim. Sorduğumda Lübnanlıyız demişti. Büyük ihtimalle onlar da Ermeniydiler.

Tarihsel olaylardan dolayı aramızdaki mesafeler ne denli uzak olursa olsun benzer kültürel kodlara sahibiz. Bunu anladım.

25 Şubat 2015

Bir Gözlem:

Bu hafta Avusturya Viyana'da bir Türk dönercisi ile tanıştım. Avusturyalılar ona diyormuş ki, neden Almanca öğrenmiyorsun? Bak Ruslar, Ukraynalılar gelir gelmez öğreniyorlar.

Onlara eğer biz Ruslar, Ukraynalılar gibi dilinizi öğrenirsek kaybolur gideriz diye cevap veriyorum.

15 yıldır burdayım, kendime yetecek kadar Almancam var ama biz Almanca öğrenirsek diğerleri gibi Avusturya'da yok oluruz dedi. Sonra sordum, çocukların durumu nedir diye. Onlar tabii Almancayı bizden iyi konuşuyorlar dedi.

ABD ve Almanya gezilerimizde de benzer örneklere rastlamıştım. Bu tavrı neye bağlamalı diye düşünmüştüm. İnsan ekmek yediği ülkenin dilini öğrenmeye neden direnir ki?

9 Ağustos 2015

Bir Gözlem:

Kültürel gezilerde bizi en çok zorlayan sorunlardan biri HİJYEN. Kimi zaman yolda verdiğimiz molalarda kimi zaman da mesire yerlerinde, yemek yediğimiz lokantalarda tuvaletlerin hijyenik olmaması hatta bazı yerde bir sabunun bile esirgenmesi Türkiye algısını olumsuz yönde etkiliyor. Bu yüzden uzun gezilerde araçta erkek ve bayanlar için iki adet sıvı sabun, kâğıt havlu ve kolonya bulundurmamız gerekiyor.

Adını vermek uygun olur mu bilmem ancak bazı benzin istasyonları bu konuda hizmet ödülü alacak denli titizler. Mümkün olduğunca bu istasyonlarda mola verilmesi uygun düşecektir.

Bir Deneyim:

3 Ağustos 2013

"Bizlere çoğunlukla Sakarya TÖMER'in nasıl kurulduğu, kuruluş aşamaları, haftalık, aylık ve yıllık ders programları, hangi kitapları kullandığımız gibi sorular geliyor.

Biz de doğrusu Sakarya TÖMER olarak kuruluş aşamasında sevgili Mustafa Kurt Hocamızın yönlendirmelerinden yararlandık. Mustafa ve Nezir Hocalarımız bir gün boyunca okutman arkadaşlarımıza sunum yaptılar. Okutmanlarımız bir hafta süreyle Ankara'da Gazi TÖMER'de derslere katıldılar, gözlem yaptılar. Heyet olarak Gazi TÖMER, Ankara TÖMER ve İstanbul Dil Merkezi'ne, Yunus Emre Enstitüsü'ne, şahsen Fatih TÖMER'e ve Dilset Yayınları'na ziyaretlerimiz oldu. Onlar da deneyimlerini bizlerle paylaştılar. Bu ziyaretlere dair gözlemlerimizi notlara döktük, yöneticilerimiz ve okutmanlarımızla paylaştık.

Tanıtımın nasıl yapıldığını anlamak adına Türkçe Olimpiyatları'nın hem İstanbul finaline hem de kapanışına bizzat katıldım. Organizasyon hakkında gözlemlerim oldu. Daha sonra bu gözlemlerden de yararlanarak Şiirler Türkçe Olsun adıyla mütevazı bir yarışma düzenledik:

<http://www.youtube.com/watch?v=RKSYZtB81b8>

Sizlerin malumu sayfamızı bu süreçte hazırladım. Bu deneyimlerin paylaşılması hem üniversite camiasında hem de toplumda bir farkındalık yaratacağı ümidiyle hazırladığımız belgeleri, İnternet kaynaklarını bu sayfada topladım:

http://www.dilbilimi.net/yabanci_dil_olarak_turkcenin_ogretimi_arastirmalari.htm

Adım Adım Türkçe Öğreniyorum sayfamızı ise Erasmus Yoğun Dil Kursu projesi aldığımızda, 2010'da hazırlamaya başladım. Bir tür öğrenme süreciydi, benim için. Yapıp bozmalarla, önerilerle geliştirdim:

http://www.dilbilimi.net/adim_adim_turkce_ogreniyorum_giris.htm

Ve en sonu sizlerin de üyesi olduğu Facebook grubu ile Sakarya TÖMER Facebook Grubunu kurdum.

<http://www.facebook.com/groups/136389419711390/>

Bu işin en zor ayağı üniversitenin TÖMER'i benimsemesi ve desteklemesi. İngilizce öğretmenin cazip olduğu bir ülkede Türkçenin öğretilmesini anlamakta güçlük çeken akademisyenlerle karşı karşıya kalabiliyorsunuz. Sabırla yöneticilere ve akademisyenlere bu işin önemini anlatmak ve somut faaliyetlerde bulunmak gerekiyor. Yaptığımız her faaliyeti de üniversite içinde duyurmak olumsuz önyargıların önüne geçecektir. Facebook, Twitter gibi sosyal medya araçları faaliyetleri duyurmanın en etkili yolu.

Bu vesile ile Sakarya TÖMER'in kuruluş ve uygulama süreçlerinde bizlere destek veren tüm kurum, kuruluş ve dostlarımıza teşekkürü bir borç bilirim."

20 Eylül 2015

Bir Deneyim:

Dinleme eğitimi ile ilgili...

"Doktora tezimiz bitene kadar eve televizyon almamıştım. Tezi bitirince kendime ödül olarak 81 ekran bir televizyon aldım. Ancak tek çanak bağladım. Sadece yabancı kanalları izleyecektim. Yaklaşık 5 yıl boyunca zihnim CNN, BBC, Al-Jazeera gibi kanalların programlarıyla doldu.

Bunu neden yapmıştım? Çünkü İngilizce becerimizi ölçen KPDS ve sonrasındaki ÜDS tüm beceri alanlarına yönelik sınavlar değildi. Konuşma, dinleme ve yazma becerilerini dikkate almıyordu.

2008'de ABD'ye ÜDS'den 67.5 puan alarak gitmiştik. Ancak gördük ki konuşurken kekeliyoruz. Hatta bazı Amerikalılar bizim broken English (kırık İngilizce) dedikleri bir İngilizce ile konuştuğumuzu söylediler. Yine de 5 yıl boyunca İngilizce programları izlememiz onları anlamamız açısından faydalı olmuştu. Telaffuzumuzu da olumlu etkilemişti. Çünkü doğru sesletimi biliyorduk.

19 Ağustos 2014

Bir Deneyim

Sakarya TÖMER'de öğrenim gören Türkçe Yaz Okulu öğrencilerimizle uzun soluklu bir geziye çıktık. İki gece Edirne, bir gece Çanakkale'de konakladık. Öğrenci yurtlarında kaldık. Camiler, müzeler, medreseler, şehitlikler, anıtlar arasında geçen bir üç gün...Genellikle günübirlik gerçekleştirdiğimiz gezilerimizden farklı bir deneyim oldu. Zorlu tarafları da vardı, her an değişen iklim, mekân, insan...cevap vermek zorunda olduğunuz anlık ve şaşırtıcı sorular, yerel halkla öğrencilerin diyalogları, zamanla yarışmak, tadımlık yemekler, tadımlık geziler, tadımlık heyecanlar ve bu anları bir fotoğrafın karesine alma telaşı...Kimi öğrenci alışverişte uzun vakitler geçirmek ister kimi bir tapınağın taşları arasında uzun soluklu oturmak ister kimi müziğin ritmine kapılmak ister...ve siz her defasında grubu bir arada tutmaya çalışmakla uğraşırsınız...

Tüm zorluklarına rağmen tarihin, kültürün ve tabiatın içinde aktığı bir nehirde yüzdüğünüzün farkına varıyorsunuz, aslında...Buradaki kültürel aktarım, sınıftakinden hayli etkili ve kalıcı oluyor, öğrenciler için...Türkçenin en doğal haliyle yüzleşiyorlar, yerel seslere dikkat kesiliyorlar, Türkçe somutlaşıyor ve sizin de teşviklerinizle özgüvenleri artıyor....

27 Ocak 2014

Bir Deneyim:

"Bizim de Taylandlı bir öğrencimiz vardı, geçen yıl. İlk geldiğinde çok zor anlaşmıştık. İngilizce de bilmiyordu. Kayıt sırasında Google Çeviri üzerinden iletişim kurmuştuk. Ben Türkçe yazıyordum, Taycaya çeviriyorduk. O Tayca yazıyordu, ben Türkçesini okuyordum. Çok şükür ki tüm zorluklara rağmen Sakarya TÖMER'de hazırlık kursunu bitirdi, lisans eğitimine başladı.

Bir başka ülkede yaşamak bir bilinmeze doğru yolculuk aslında. Ne denli İnternet'ten, kitaplardan, gidip gelenlerden araştırılırsa araştırılsın, yaşamak ve soluk almak, o ülkenin insanlarıyla iletişime geçmek bambaşka bir deneyim. Hele gencecik yaşında gelen

öğrencilerimiz var, on yedisinde, on sekizinde...

Sadece TÖMER'i açtım, okutmanı buldum, derse girdim, kitabı verdim demekle olmuyor, psikolojik destek de vermelisiniz, ağladığında göz yaşını silmelisiniz, mutluluğunu paylaşmalısınız, derdine ortak olmalısınız...TÖMER'de çalışmak böyle bir şey bizim zannımızca...":

15 Haziran 2016

Dil Kullanım Örneği:

Amerika bir öğrenci tanıdığımın yine Amerikalı olan arkadaşı şöyle bir yorum yazmış, dikkatimi çekti.

"I truly believe that when one door closes another one is opened."

Türkçe atasözüne ne kadar da benziyor:

"Allah bir kapıyı kapatırsa ötekini açar."

George Lakoff ve Mark Johnson'un Metaforlar kitabında yazılanlarla birlikte düşünmeli. Beynimizin çalışma sistemini yansıtan bir örnek olabilir diye düşündüm.

"Metafor temel bir zihin mekanizmasıdır; bize sayısız başka şeyi kavramamızı sağlayacak fiziksel ve sosyal tecrübemiz konusunda bildiğimiz şeyleri kullanma imkânı veren bir mekanizma. En temel tecrübe anlayışlarımızı yapıya kavuşturdukları için metaforlar, hayatımızın "olmazsa olmazlarıdır."

George Lakoff ve Mark Johnson (2015), Metaforlar, (Çeviren: Gökhan Yavuz Demir), İthaki Yayınları.

http://www.kitapyurdu.com/kitap/metaforlar/370872.html&manufacturer_id=29594

30 Mayıs 2016

Bir Değerlendirme:

Zihinsel Sözlük Üzerine Notlar:

1. Birbirine yakın sözcükler arasından en uygununa nasıl karar veriyoruz? Al ve kırmızı sözcükleri yakın anlamlı ama al bayrak derken al kalem değil kırmızı kalem diyoruz. Zihinsel sözlüğümüzden bu sözcükleri nasıl seçip söze ve yazıya döküyoruz.
2. Bir sözcüğü hatırlamadığımızda niçin şey, ını gibi ifadelerle başvuruyoruz? Kimi zaman görüntüsünü hatırladığımız nesnenin sesini aklımıza getiremiyoruz, sesini hatırladığımız nesnenin görüntüsünü unutuyoruz. Görüntü ve ses arasındaki ilişki zihinsel sözlüğün ses ve görselden o nesnelere ilgili olaylardan oluşan bir 'depo' olduğunu düşündürüyor.
3. Her insanın bireysel bir zihinsel sözlüğü varsa, ki öyle görünüyor, toplumsal ortak sözlük nasıl oluşuyor? Aynı nesneye bakıp aynı şeyleri düşündüğümüz oluyorsa da aynı nesnenin bireyler arasında farklı 'çağrışım' alanları da mevcut. Mesela bir soba birinde elindeki yanık izini hatırlatırken diğerinde sıcaklığı hatırlatabilir. Duygu değerleri de demek ki bu zihinsel sözlükte depolanıyor.
4. İki dilli ve çok dillilerin zihinsel sözlüğü nasıl yapılandırılıyor? Bu dillerden baskın olan

var mıdır? Birinden diğerine geçişlerde zihinsel sözlük nasıl çalışıyor?

5. Zihinsel sözlük ile o dilin ya da dillerin sözdizimsel özellikleri arasında ilişki nasıl kuruluyor?

Mesela zihinsel sözlüğünde binlerce sözcük olan ama o dilde iki cümle konuşamayan ve yazamayan insanlar var, bizdeki KPDS, ÜDS mağdurları gibi. Burada sözlüksel yeterlilik ile sözdizimsel yeterlilik arasındaki ilişki nasıl kurulabilir? Zihinsel sözlüğün buradaki işlevi nedir?

Yine Osmanlı Türkçesi dolayısıyla Arapça ve Farsçanın sözcüklerini öğrenenlerin ne Arapça ne de Farsça sözdizimsel yapıları kavrayamadıklarını söylemek mümkün.

O halde zihinsel sözlük aynı zamanda o sözcüklerin sözdizimsel kullanımlarını da içermeli. Bir çocuğun dil öğrenme sürecini betimleyerek zihinsel sözlüğün yapısını tanımlayabiliriz. Bu, ikinci dil edinimi sürecini de olumlu yönde etkileyebilir.

7 Ocak 2016

Bir Gözlem:

Bugün 16 yaşında Suriyeli Sıraç ile tanıştım. Ancak Türkçesi çok yetersiz. Ailesini savaşta kaybetmiş. Türkiye'ye sığınmış. Ona yardımcı olan Türk arkadaşımıza aşağıdaki video serisini izlemesini önerdim. Birlikte bir iki videoyu izledik. Sıraç anladığını ifade etti. Vaktimiz sınırlı olduğu için daha fazla yardımcı olamadım. Bizimle aynı havayı soluyan, yüreklerinde derin acılar taşıyan Sıraçlara nasıl yardımcı olabilirim diye düşünerek ayrıldım."

5 Ocak 2016

Bir Gözlem:

"Bugün Hendek Halk Eğitim Merkezi'nde bir hocamızı ziyaret ettim. Suriyeli çocuklara Türkçe öğretmeye çalıştığını ifade ettiler. Ancak ellerinde şu an İstanbul setinin A1 kitabı mevcut. Aralarında henüz okuma-yazmayı öğrenen çocuklar da olduğu için Türkçe okuma-yazma kitabından da yararlandığını söylediler. Daha önce de gündeme gelmişti. Okul çağındaki mültecilere yönelik olarak Türkçe öğretim setlerine ihtiyaç var. Ayrıca kamplarda görev alan öğretmenleri de yabancı dil olarak Türkçe öğretimiyle ilgili sertifikalandırmak gerekiyor. Uzun süredir ülkemizde yaşayan misafirlerimizin uyum sağlaması ve hayatını devam ettirmesi buna bağlı diye düşünüyoruz."

4 Ocak 2016

Bir Kural:

"Her dil bilgisel olan cümle edim bilimsel değildir, ancak her edim bilimsel cümle dil bilgiseldir." (M.A.)

Bu kurala [Dilek Atea](#) Hocamızın iki cümle ile ilgili görüşlerimizi sorduğunda ulaştım. Özgür Aydın Hocamızın yorumu da tetikleyici oldu. Belki bizden önce bunu söyleyenler olmuştur. Ancak şimdiye kadar rastlamadım.

[Ceval Kaya](#) Hocamızın uyarısıyla aşağıdaki örnekleri de ekledim:

ÖRNEK 1:

"Merhaba. Benim adım Ahmet'tir."

Gündelik kullanımda kimse konuşma dilinde böyle bir cümle kullanmaz. Ancak pedagojik dil

bilgisi dedikleri bir anlatım yolu vardır. Dil bilgisi kurallarını öğretmek maksadıyla kurgulanmış cümleler kullanılır. Bu örnekler dil bilgiseldir ancak edim bilimsel değildir.

ÖRNEK 2:

Merhaba. Ahmet.

Bu örnek gündelik kullanıma uygun bir örnek. En az çaba kuralına göre doğrudan ilgili kelimeyi öne çıkarmak amacı taşır. Bu hem edim bilimseldir hem de dil bilgiseldir.

Özellikle yabancı dil olarak Türkçe öğretim kaynaklarında pedagojik dil bilgisi örneklerine rastlamak mümkün. Ancak doğru olan edim bilimsel örnekleri kullanmaktır.

22 Mayıs 2015

Bir Değerlendirme:

İkinci dil öğretimi kitaplarındaki "dilbilgiselleştirilmiş örnekler verme" yaklaşımı, dilin doğallığına aykırı düşüyor. Ancak aynı ünitelerde hem dört temel beceriyi hem de dil bilgisi kurallarını vermeye çalışmak bunu zorunlu hale getiriyor. Başka bir yol var mı diye düşünmeden edemiyoruz.

"Ahmet demek yerine benim adım Ahmet demek gibi...Dildeki en az çaba kuralı, dil bilimsel örnekler vermek adına görmezden geliniyor."

28 Mart 2015

Bir Değerlendirme

Bizleri de ilgilendiren bir haber üzerine yorum yapmak ihtiyacı duydum:

"İTÜ'ye cami kampanyasına karşı çıkanların Budist tapınağı kampanyası başlattıklarına dair bir haber okuduk. Aslına bakılırsa, Uluslararasılaşma farklı kültürleri ve inançları da içine alan üniversite kampüslerini gerekli kılıyor. Akademisyenlerin ve öğrencilerin ibadet ihtiyaçlarını karşılayan birimlerin oluşturulması gerekiyor. ABD'de Princeton Üniversitesi'ni gezdiğimizde kampüs alanı içinde yer alan kilisede nikâh kıymış fotoğraf çektiren bir topluluğu gördüğümde şaşırılmışım. Western Michigan Üniversitesi'nde de Islamic Center'da cuma namazı kıldığımı hatırlıyorum.

Tabii burada farklı inançlara mensup insanların bulunduğu bir kampüs ortamında din ile bilimsel araştırma süreçleri arasındaki sınıra dikkat edilmeli. Hoşgörüsüzlüğe izin verilmemeli."

16 Mart 2015

Bir Değerlendirme

Bugün Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi yüksek lisans dersinde konu başlığımız yabancı dil öğretim yaklaşım, yöntem ve teknikleri idi. Eğitim bilimciler arasında çokça tartışılan bu üç terimi şöyle bir benzetme ile açıkladım:

"İstanbul'dan Ankara'ya yolculuk yapmaya karar veren bir kişi eğer karayoluyla yolculuk yapacaksa YAKLAŞIM, karayolunda otomobil ya da otobüsten herhangi biriyle gidecekse YÖNTEM, otomobil manuel mi yoksa otomatik vitesli mi olsun gibi bir seçim yapacaksa buna da TEKNİK diyoruz."

9 Ocak 2015

Bir Gözlem:

"Bugün yemekte Afrika ülkelerinden öğrenci arkadaşlarımızla birlikteydik. Konu dilden açıldı, ülkelerinde kimi Fransızca kimi Portekizce kimi İngilizce konuşulduğunu anlattı. İspanyolca var mı diye de küçük bir tartışma yapıldı. Ben de Svahili'den söz açınca Somalili öğrencimiz Arapça, İngilizce ve Afrika dilleri karışımı bir dildir, Doğu Afrika'da konuşulur diye cevap verdi. Bilmediğim bir coğrafyadan birinci elden bilgi edinmenin mutluluğunu yaşadım."

21 Aralık 2014

Bir Değerlendirme

Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencileri İçin Genel ve Akademik Türkçe İhtiyaç Analizi Denemesi

Genel Türkçe

1. Öğrenci işleri, kütüphane, kafeterya, spor tesisleri, yurt, güvenlik noktaları gibi alanlarda iletişim kurma, kendini ifade etme, ifade edileni anlama
2. İkâmet tezkeresi, sigorta işlemleri için ilgili mercilere yazılı ve sözlü başvuruda bulunma
3. Türk öğrenci arkadaşlarıyla sosyal ilişki kurma, onlarla kültürel etkinliklere katılma, akademik çalışmalarda bulunma
4. Kendisi gibi yabancı uyruklu öğrenci arkadaşlarıyla sosyal ilişki kurma, onlarla kültürel etkinliklere katılma, akademik çalışmalarda bulunma
5. Kendi başına ulaşım araçlarıyla seyahat etme.
6. Üniversite dışındaki insanlarla sosyal ilişki kurma, kendini ifade etme, ifade edileni anlama.
7. Yazılı basında, İnternet ya da televizyonda gündemi takip etme

Akademik Türkçe:

1. Dersi dinleme
2. Derse anlatılanlarla ilgili not tutma
3. Makale, bildiri, tez ve kitap gibi akademik metinleri okuma, not alma, çıkarımda bulunma.
4. Ödev, sunu hazırlama
5. Makale, bildiri, tez hazırlama (özellikle lisansüstü öğrencileri için)
6. Sözlü soru sorma, sözlü sorularına cevap verme
7. Yazılı sınavlarda yorum sorularına cevap verme
8. Tez jürisi ya da tez izleme komitesi önünde sözlü savunma yapma
9. Konferans, sempozyum vb. akademik toplantıları izleme, not alma, soru sorma"

21 Aralık 2014

Bir Değerlendirme

"Akademik terim dediğimizde genellikle adlar akla geliyor. Oysa mesela Fizik alanında 'ışın, ışık, soğuk, sıcak vb.' terimlerin yanı sıra 'ışımak, soğurmak, ısınmak vb.' eylemleri de terim bilimi açısından değerlendirmek gerekiyor. Bilimsel metinleri işaretlerken bu eylemler de dikkate alınmalıdır."

8 Ocak 2014

Bir Değerlendirme

"Farklı kültürlerden bir gruba ders vermenin ve geziler düzenlemenin en etkileyici ve merak uyandıran yönü bizce zamanı algılayış farklılıkları olmalı. Bu, onların bizatihi dillerindeki gramatik zaman kadar psikolojik zamanını da kapsıyor. Belki ikisi arasında bir ilişki de söz konusu. Aklımıza Ahmet Haşim'in Müslüman Saati adlı kısa yazısı geliyor, bunları yazarken. Ezana, namaz vakitlerine göre belirlenen bir günün Batılılaşma serüveni içinde nasıl da farklı bir mecraya girdiğini anlatıyordu.

Kimi öğrencilerimiz neden vaktinde gelmiyor ya da bu kadar dakik sorusuna cevap ararken bu yazdıklarımızı da dikkate almalı diye düşünüyoruz."

9 Ağustos 2014

Bir Deneyim

Tarih, Kültür ve Tabiat Gezileri Üzerine Notlar-Mustafa Altun

Son 5 yıldır yabancı öğrenci gruplarıyla yaptığımız gezilerin bir muhasebesini yapayım, bu deneyimi sizlerle de paylaşayım istedim:

1. Ulaşım araçlarının ayarlanması: Bir kere araçların seyahat ruhsatlarının olmasına dikkat edilmeli. Kaza anında telafisi zor hukuki sonuçlar doğabilir. Araçların özellikle uzun yolculuklar için konforu önemli. Müzik ve ses sistemleri çalışır durumda olmalı. Mikrofon bulundurulmalı. Yaz aylarında yapılacak yolculuklar için buzdolabı bulunmalı. Bazen sadece bir sürücüyle gidersiniz. İkram hizmetleri size kalır. Yolculuk öncesi su, meşrubat, hafif yiyecekler vb. şeyleri mümkünse toptan alabileceğiniz marketlerden temin etmelisiniz. Kimi zaman yolculuk esnasında baş ağrısı, mide bulantısı gibi durumlar olur. Basit bazı ilaçları yanınızda bulundurmanızda fayda var.

2. Tarihi ve kültürel mekân seçimi: Öğrencilerin sıklıkla yine mi türbe yine mi cami gezeceğiz diye yakınmaları olur. Farklı istekler ortaya çıkar. Kimi hediyelik eşya almak ister. Uygun dükkân seçmek gerekir. Mümkünse gelen öğrencilerin Türkiye'yi tanımalarına yardımcı olmak adına fiyatta indirim yapmaları önerilebilir. Ancak bazı esnaf buna pek yanaşmaz. Benzer mekânları birkaç kez gezdiğinizde esnafın dikkatini çeker. İndirim kendiliğinden gerçekleşebilir. Tabii gümrükte ve uçakta sorun olmayacak hediyeler almaları önem arzeder.

Tarihi mekânlarda kimi yasaklar olur. Fotoğraf çekmeyin, flaşsız fotoğraf çekmeyin, telefonu kapatın, şuraya girmeyin, buradan yürüyün gibi levhalara rastlarsınız. Güvenlik görevlileri de uyarır. Grup halinde dolaşırken grup rehberi olarak sorumluluk size aittir. Grubu bu mekânlara girmeden uyarmalısınız.

Büyük şehirlerde bu tarz geziler oldukça sıkıntılıdır. Haftasonları yoğunluk artar. Bilet kuyruklarında beklemek durumunda kalırsınız. Bu durumda öğrencinin motivasyonu düşer. Bu yüzden mümkünse hafta içi gitmeye özen göstermelisiniz. Otobüslerin bir de park sorunları olur. Park ücretleri yüksektir. Müzekart'ın geçmediği müzeler ayrı bir sorun teşkil eder. İndirim alamazsınız.

Küçük şehirler ve ilçelerde durum daha rahattır. Ancak burada da kimi durumlarda kalabalık gruplarla geldiğinizde sorunlar ortaya çıkabilir. Tarihi mekânın alanı dardır. Küçük gruplarla almak zorunda kalırsınız. Bu da zamanı uzatır. Programda aksamalar olur.

3. Yemek Servisi: Kültür turlarında yemek yenecek yerin seçimi hayli önemli. Farklı damak zevkleri olan öğrenci gruplarıyla karşı karşıyasınız. Türkiye'de kebab, köfte vb. klâsik yemekler tercih edilse de kimi öğrenci etten uzak durabilir. Sebze yemeklerinin ikram edilip

edilmediğini de sorgulamalısınız. Genellikle fiiks menü dedikleri türden toplu ikramlar fiyat açısından uygun düşer. Ancak bu kimi zaman öğrencilerde memnuniyetsizlik uyandırır. İçeceklerde küresel kültürün tercihlerinin çoğunlukla öne çıktığı görülür. Farklı şerbet, şalgam suyu, hoşaf vb. alternatifleri de tatmaları önerilebilir. Bu biraz da gittiğiniz mekândaki garsonların becerisine kalmıştır. Belki sınıf içinde yemek kültürüne dair yapacağınız tanıtımlar etkili olacaktır.

Küçük yerleşim alanlarında yemek yemek daha sıkıntılıdır. Şehirlerdeki standartları tutturamayabilirsiniz. Yerel damak zevkleri tattırmak bir çözüm gibi görülebilir ancak öğrencilerden isteksiz olanlar çıkabilir.

Bazı yemeklere alerjisi olan öğrencileriniz olur. Kendi de farkına varmaz. Sağlık sorunları baş gösterebilir.

4. Güvenlik: Kimi yerleşim yerlerinde öğrencilerin farklı ülkelerde gelmesi dikkati çekici olabilir. Bu ilgi farklı tutum ve davranışlarla dile getirilir. İyi niyetli oldukları kadar alaycı ifadelerle durumu yansıtanlar çıkabilir. Yerel insanlarla öğrenciler arasındaki diyaloglar her zaman bir kültürel çatışma potansiyeli taşır. Giyim tarzı, düşünce ve inanç farklılıkları, ülkelere karşı önyargılar bu potansiyelin başlıca sebepleridir. Bu diyaloglara imkân vermemek grup rehberinin sorumluluğundadır. Erken müdahale ucu polisiye vakalara uzanabilecek olumsuzlukları önler. Bu yüzden öğrencileri mümkün olduğu kadar çok bilinen ve güvenli mekânlarda gezdirmeye dikkat etmelisiniz. Ancak bu da öğrenciler nezdinde tepkiye nedene olabilir. Çok fazla koruyucu bir tavır olarak algılanabilir.

Tabiat gezilerinde güvenlik daha öne çıkıyor. Ormanlık arazi, deniz, göl, patika yollar, dereler, kayalık bölgeler, dik yamaçlar, tepeler...Öğrenciler genç oldukları için enerjilerini dışa vurmaya çalışıyorlar. Bu gezilerde kontrol yerleşim yerlerine nispetle daha zordur. Potansiyel güvenlik tehlikelerini hesap etmeniz güçleşebilir. Bu yüzden bilinen piknik alanları ve güvenli tabiat parklarına götürmek en isabetli karar olur. Denizde yüzmek isteyenler için cankurtaranı olan plajlar önerilir.

21 Haziran 2014

Bir Deneyim:

"Sakarya TÖMER Türkçe Şöleni'ni gerçekleştirirken protokol kurallarını da öğrenmiş olduk. Kimlere nasıl davetiye gönderilir, kimlere hangi sıfatla plaket takdim edilir, protokol sırasına göre konuşmalar nasıl gerçekleştirilir, karşılama nasıl yapılır, davetliler nasıl uğurlanır...Üniversite içinde kimlere davetiye gönderilir, nezaketen kimler davet edilir...Basınla ilişkiler de önemli tabii...İl içinde ajans temsilcileriyle bağlantılarınız olmalı. Etkinlik yaptığımızı önceden bildirmelisiniz. Neyse ki Üniversitemizin İletişim Koordinatörlüğü işimizi kolaylaştırıyorlar. Fotoğraf çekimi, video kaydı, bunların tasnifi, duyurulması..."

Bu sadece bir şölen için gerçekleştirilen masa başı işler...Bir de program akışını düzenlemek gerekiyor. Program süresi, müziklerin ve şiirlerin seçimi önemli. Burada okutman arkadaşlarımızın edebiyat ve müzik birikimi yetişti, imdadımıza. Sonra provalar, ders sonrası üst üste bıkmadan usanmadan yapılan provalar...Öğrencilerimizin kendi ülkelerine ait halk dansları da yine bir seçim gerekiyor. Dans etmek yetmiyor, müziklerini de bulmalısınız. Devreye Youtube giriyor. Onların provaları için ayrı salon ayarlamanız da gerekiyor. Süreç öğrencilerimiz için de kolay değil. Farklı bir kültüre ait bir şiiri ya da müzik eserini seslendiriyorlar. Sesi uygun olmalı, müzik kulağına sahip bulunmalı. Genellikle özgün esere uygun bir telaffuz mümkün olmuyor. Ancak çok yetenekli öğrenciler özgün sesi buluyorlar. Bütün bunları başardıysanız ve seyirciden takdir gördüyseniz ne mutlu size...Tüm emeklerinizin karşılığı budur."

30 Ağustos 2014

Öneri

Yabancılara Türkçe Öğretimi için iyi bir materyal olabilir diye düşündüm:

"İndiana Üniversitesi'nden Yücel Yılmaz Hocamızdan dinlemiştim. İspanyolca konuşarak telefonda otel rezervasyonu nasıl yapılır, hangi kalıp ifadeler kullanılır, bu sorulara cevap bulmak adına bir araştırmadan söz etmişti. Araştırmada farklı kişilere otel rezervasyonu yapmaları istenmiş ve bu diyaloglar kayda alınmış. Görülmüş ki kitaptaki örnek diyalogla bu diyaloglar arasında farklılıklar mevcut.

Kitaplardaki örnekler mümkün olduğunca gerçek hayata yakın olmalı, ancak etkili iletişim özelliklerini de taşımali. Belki bize bu yönde bir fikir verebilir düşüncesiyle yukarıdaki örnek diyalogu paylaştık." (M.A.)

"Telefonla Konuşurken Söylenebilecekler:

- Kimsiniz? yerine - Kim arıyor?
- ...Bey/Hanım, bugün telefonları bağlamamamı söyledi. yerine - Bir saniye bekler misiniz? Yerinde olup olmadığından emin değilim.
- Kendisi şu anda dışarıda, daha sonra arayın. yerine - Kendisi şu an ofiste değil. Mesaj bırakmak ister miydiniz?
- Kendisi telefonla görüşüyor, neden aramıştınız? yerine - Üzgünüm. Kendisi şu an diğer telefonla konuşuyor. Bitinceye kadar bekler miydiniz yoksa daha sonra biz mi sizi arayalım?
- Telefonu meşgul, tekrar arayabilir misiniz? yerine - Üzgünüm; ama telefonu meşgul. Beklemek ister miydiniz?
-Hanım/Bey burada değil ve ne zaman döneceğini bilmiyorum. yerine - ...Hanım/Bey şehir dışında ve yarına kadar döneceğini sanmıyorum.
-Hanım'ın/Bey'in nerede olduğunu bilmiyorum. yerine - ...Hanım/Bey şu an makamında değil, döndüklerinde sizi aramamızı ister misiniz?
- İsminizi tekrar söyler misiniz lütfen? yerine - İsminizi doğru alabilmem için kodlar mısınız, lütfen?
- Numaranız kendisinde var mı? yerine - Numaranızı alabilir miyim, lütfen?
- Mesajınızı masasına bırakacağım. yerine - Mesajınızı mutlaka iletacağım.
- Lütfen bekleyin! yerine - Şu an ofiste değil, ama yakınlarda olduğundan eminim. Hatta kalmanızı rica edebilir miyim?"

Kaynak: <http://eogrenme.anadolu.edu.tr/eKitap/BYA204U.pdf>

7 Mayıs 2014

Bir Gözlem

"Bu gün Taraklı'da öğle namazından dağılan cami cemaatinden bir amcamız öğrencilerimizi göstererek bana misafirlerin ne amaçla burada olduğunu sorunca, öğrencilerimize Türkçeyi ve Türk kültürünü öğrettiğimizi aktardım. Tokalaşırken elimi yüzüne götürüp, iyi yapıyorsun hocam dedi. Sonra caminin yapılışını, Yavuz Sultan Selim'in Taraklı'da konaklamasını, kısaca kendi hikâyesini anlatıverdi.

Nasıl bir idrâktir, bu? Kimi zaman akademi çevrelerinin bile idrâkte zorlandıkları bir meseleyi bu safiyane ruhlu amcamız anlamış ve elimizi yüzüne götürmek suretiyle kendi dilince bizi takdir etmişti..."

5 Nisan 2014

Bir Değerlendirme

"Dün Sakarya Üniversitesi'nde düzenlenen Fen-Edebiyat Fakülteleri Dekanları Çalıştay'ında hem YÖK Başkanvekili Prof.Dr. Yekta Saraç Hocamızla hem de YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof.Dr. Mehmet Şişman Hocamızla TÖMER'lerin sorunları üzerine ikili sohbet etme fırsatı buldum. Yekta Hocamıza Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığınca Antalya'da düzenlenen çalıştayın içeriği hakkında kısa bir bilgi verdim. Fen-edebiyat fakültesi mezunlarının istihdamı noktasında TÖMER'lerin yeni bir istihdam alanı yarattığını ifade ettim.

Her iki hocamız da konuyu değerlendireceklerini ifade ettiler. Yekta Hocamız sorunlara dair bir raporu tarafına iletmelerini de rica ettiler.

Sohbetimiz aralarda gerçekleştiği için ayrıntılı bilgi veremedim. Özellikle TÖMER'lerin araştırma merkezleri statüsü dolayısıyla sıkıntılar yaşadıkları üzerinde durdum.

Sonuç olarak TÖMERlerin 'Dünya Dili Türkçe' hedefine uygun bir biçimde yeniden yapılandırılmasının elzem olduğunu ifade etme fırsatı buldum."

11 Mart 2014

Bir Gözlem

"Sakarya Üniversitesi Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Yabancılara Türkçe Öğretimi dersimizde geçen yıla göre daha etkileşimli bir ders işliyoruz. Bu günkü dersimizde İnternet temelli uygulamaları anlatırken sevgili Ahmet Asar arkadaşımız Busuu'yu kullanarak İngilizce öğrendiğinden söz açınca Busuu'da Türkçe nasıl öğretiliyor sorusuna cevap bulmak adına onun hesabını kullanarak uygulamaları inceledik.

Ders derste kalmasın grubumuzda da bunu paylaşalım düşüncesiyle uygulama örneklerinin fotoğraflarını ders esnasında sizlerle de paylaştık.

Zaman içinde gerekli izinler alınırsa, yüksek lisans dersimizi canlı olarak da izletmek istiyoruz."

22 Şubat 2014

Bir Öneri

"TÖMER ve dil merkezlerindeki eğitim verdiğimiz sınıflara 'Bilge Kağan, Ahmet Yesevi, Dede Korkut, Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Nasrettin Hoca' gibi hem Türk kültürüne hem de dünya kültürüne mal olmuş öncü insanlarımızın adları verilebilir diye düşündüm.

'Yusuf Has Hacib, Baki, Fuzuli, Nedim, Şeyh Galip, Yahya Kemal, Necip Fazıl, Nazım Hikmet' diye şairlerden oluşturulabilir.

'İbn Sina, Farabi, Ali Kuşçu, Biruni, İbn Rüşd, Gazzali, Kaşgarlı Mahmut' gibi bilim insanı ve filozoflardan da oluşturulabilir.

4 Şubat 2014

Bir Gözlem

Gürcü bir öğrencimizin bir hocamıza yönelttiği soru:

"İzlemek ve izleme kelimelerini nerede kullanacağız? Kullanım farklılığı var mı? Kullanım farklılığı yoksa, iki farklı ek neden var?"

Benim verdiğim cevap:

"Merhaba zor yerden soru gelmiş, size. İşlevi aynı gibi görünse de mesela edatlarla kullanımı farklıdır. "Size gelme için" demezsiniz, mutlaka "size gelmek için" demelisiniz; "benim eve gelmekmi" demezsiniz "benim eve gelmemi" dersiniz.

Bir formül arar, öğrenci ama bazen formüle dökmek yanlış öğrenmeye yol açar. Çünkü birden çok işlevleri olur eklerin. Hepsini bir anda vermek durumunda kalırsınız ki pedagojik olarak yanlıştır. Biraz sabırlı olmasını önerin. Böyle birkaç örnekle yetinin derim."

1 Şubat 2014

Bir Değerlendirme

"TÖMER'lere gelen öğrencilerimiz sadece Türkçe öğrenmiyorlar, Türk kültürünü tanımıyorlar; aynı zamanda kültürlerarası bir etkileşime giriyorlar. Farklı coğrafyalardan farklı dil ve kültürlerden gelen misafirlerimiz bir bakıma dünya barışı adına birbirlerine karşı olumsuz önyargılarını kırmış oluyorlar. TÖMER'de zaman geçtikçe gözlemlerimiz bu yönde geliyor...İyi bir iş yaptığımızın farkına varıyoruz..."

Ancak ustalık burada başlıyor...Birbiriyle savaş halindeki iki ülkenin vatandaşlarını aynı sınıfta tutabilmek, aynı ortamda onlara ders verebilmek, iletişime geçmelerini sağlamak bir tür diplomatik hassasiyet gerekiyor..."

25 Ocak 2014

Bir Değerlendirme

Geçenlerde Müslüman bir ülkeden gelen bir arkadaşımızla karşılaştık. Türkiye'de Müslümanlığımdan önce milliyetimi sorup duruyorlar demişti. Sözünü şöyle devam ettirdi: 'Ne milletsin diye sorduklarında 'Arabım" demeye başladım artık!..'

Bizim de yurtdışında Türklüğümüzden önce adımıza bakıp Müslümanlığımızı sorgulayanlar olmuştu. Sadece Türklüğümüzü soranlar da olmadı değil...Toplumların dini inançlara ve milliyetlere yönelik algıları söz konusu...Bu, toplumların 'kollektif şuuraltı'na yerleşmiş kimi tarihsel olayların izlerini taşıyan algıların yansıması. Eğitimle bastırılrsa da kimi zaman su yüzüne çıkma eğilimi gösterir..." (M.A.)

BBC Türkçe Servisi'nce hazırlanan şu seri programı hatırladım:

İNGİLİZ GÖZÜYLE OSMANLI

"Bu dizi, 1999 yılında, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşunun 700. yıldönümünde yayımlandı. Amaç Osmanlı İmparatorluğu-İngiltere ilişkilerinin üç yüzyılı aşkın tarihine bir pencere açmak, İngiltere'nin Osmanlı'ya epey geç başlayan ilgisinin gelişimini ve bu arada İngiliz siyasetinde, kamuoyunda ve sanatında Türk imajının nasıl oluştuğunu görmektir.

Bu gelişim çizgisinin izini sürmeye çalışırken, bugünle bağları koparmamak için diziye bir bölüm daha ekledik ve İngiltere'deki çağdaş Türk ve Türkiye imajını da tartıştık.

Halil İnalçık, Suraiya Faroqhi, Feroz Yasemee, Daniel Goffman, Ali İhsan Bağış, Geoffrey Lewis, Tülay Reyhanlı, Filiz Yenişehirlioğlu, Celia Karslake, Süheyla Artemel, Nedret Kuran

Burçođlu, Nebahat Avcıoğlu, Emre Aracı, Maurits van den Boogert ve Baki Asiltürk, dizinin yapımcısı Ebru Dođan'ın bu amaçla konuğuğu uzmanlardan yalnızca bazıları. İŖte yaklaşık 340 yıllık bir zaman diliminde, İngilizlerin gözüyle Osmanlı..."
Sesli programın tüm bölümlerini bu bağlantıdan dinleyebilirsiniz:

14 Ocak 2014

Bir Değerlendirme

"Türkçenin Avrupa'daki seyrine bakıldığında kimi ülkelerde göçmen dili kimi ülkelerde azınlık dili olarak karşımıza çıkıyor. En sorunlu ülke sanırım Yunanistan. Tabii Almanya'da da Türkçenin öğretilmesine 'entegrasyon politikaları' çerçevesinde engeller çıkarılıyor. Hollanda'da da benzer durum yaşandığını gazetelere yansıyan haberlerden öğreniyoruz. İngiltere belki çokdillilik politikalarına uygun olarak daha esnek bir yaklaşım sergiliyor. Bulgaristan'da gelgitler yaşanıyor. Bu biraz da Türkiye'nin Avrupa nezdinde nasıl algılandığıyla ilgili. Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ile Yunus Emre Enstitüsü'nün bu bağlamda işlevsel bir önemi var diye düşünüyorum."

Bir Deneyim:

14 Aralık 2013

Sakarya TÖMER'de Nereden Nereye Geldik-Bir Muhasebe

"Sakarya TÖMER'de nereden nereye geldiğimizizin bir muhasebesini yaptım. İnsanız, unutuyoruz, söz uçuyor, yazı kalıyor. Bu süreçleri yaşarken nelerden vazgeçtiğimizi, ne mücadeleler verdiğimizizi es geçiyoruz. Her başarının bir bedeli vardı, Türkçe adına kalıcı bir eser meydana getirmeyi niyetimiz, sürece dahil olan dostlarımızla, meslektaşlarımızla seve seve ödedik:

- 2008: Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yeni programa göre Yabancılara Türkçe Öğretimi lisans dersi verildi. (Ortada yabancı öğrenci yokken ders kitaplarının sayısı bir elin parmaklarını geçmezken binbir zorlukla ders verdiğimi hatırlıyorum.)
- 2009: Sakarya Üniversitesi'nde ilk Erasmus Yoğun Dil Türkçe Kursu başvurusu yapıldı. Sonuç olumsuzdu.
- 2010: Sakarya Üniversitesi'nde ikinci Erasmus Yoğun Dil Türkçe Kursu başvurusu yapıldı. Yaz ve Kış dönemleri için kurs izni çıktı.
- 2010: Adım Adım Türkçe Öğreniyorum sayfamızın ilk taslakları 2010 yazında hazırlandı. (1 Ağustos 2010-14 Aralık 2013 tarihleri arasında dünya genelinden 37,060 ziyaretçisi var. Sayfamız iki atıf aldı:
 1. Yücer, Sümeyra (2011), "İnternet Yoluyla Türkçe Öğretimi ve Sorunları", Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi, yıl 1, sayı 1, 132-143. atıf sayfası 138.
 2. Ŗengül, Murat (2012), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Kullanımı", Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi (YDTÖ), Pegem Akademi, 2. Baskı, s.183-184.)
- 2010: Ağustos ayı boyunca tam da Ramazan ayında yoğun bir kurs faaliyeti gerçekleştirildi. (Bir seri sıkıntılar içinde geçti, kurslarımız. İlk olmanın getirdiği zorluklara rağmen

öğrencilerimizin zihninde ve yüreğinde iyi izlenimler bırakmayı başardık.)

- 2010: Sakarya Üniversitesi'nde Sakarya TÖMER için ilk adımlar atıldı. Yönetmelik hazırlandı.
- 2010: 5 Aralık 2010 tarihinde Sakarya TÖMER'in (SAÜTEM adıyla) yönetmeliği resmi gazetede yayınlandı.
- 2011: 7 Eylül 2011 tarihinde Sakarya TÖMER Müdürü atandı. Yönetim Kurulu oluşturuldu.
- 2011: Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2010-2011 Bahar Yaryılında Zorunlu Yabancılara Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans dersi açıldı.
(2011-2012 öğretim yılında ders kapsamında öğrencilerimizin yaptığı araştırma Türk Dergisi'nin ilk sayısında makale olarak yayınlandı: Ramazan Kahrıman-Abdullah Dağtaş-Erhan Çapoğlu-Zeynep Ateşal (2013), "Yabancılara Türkçe Öğretimi Kaynakçası, Türk Dergisi, sayı 1, s. 80-132.)
- 2011: Yönetim Kurulu üyeleri bir yıl boyunca eğitim-öğretim hazırlıkları gerçekleştirdi. Okutmanlar hizmet içi eğitimden geçirildi.
- 2012: İnternet Ortamında Yabancı Dil Olarak ve İki Dilli Ortamlarda Türkçenin Öğretimi Araştırmaları Kaynakları adlı sayfamızın ilk taslakları 2012 yaz sonunda hazırlandı. (23 Nisan 2012-12 Aralık 2013 tarihleri arasında dünya genelinden 5,513 ziyaretçisi var.)
- 2012: 2012-2013 Öğretim Yılı'nda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın Türkiye Bursları'ndan 78, doğrudan başvuru ile 30 öğrenci olmak üzere 40 farklı ülkeden toplam 108 öğrenciye 1 Ekim 2012-15 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkçe Hazırlık Kursu eğitimi verildi.
Bu eğitim süreci içinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nin destekleriyle Sakarya Üniversitesi İletişim Topluluğu ile birlikte Şiirler Türkçe Olsun adlı bir şiir yarışması düzenlendi. Sakarya ilinde gerçekleştirilen 6. Uluslararası Öğrenci Buluşması'nda öğrencilerimiz ülke standlarında görev aldılar. (İlk başta binamız yoktu, farklı binalarda dersler vermeye başladık. Sonra şimdiki binamıza geçtik.)
- 2013: Yaz Dönemi'nde 1 Temmuz-23 Ağustos 2013 tarihleri arasında Yunus Emre Enstitüsü ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ile birlikte Türkçe Yaz Okulu düzenlendi. Bu eğitime 16 farklı ülkeden toplam 25 öğrenci katıldı. (Ulusal ve yerel basında etkinliklerimiz haber yapıldı.)
- 2013: Yaz Dönemi'nde 1 Temmuz-30 Eylül 2013 tarihleri arasında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliğiyle Kazakistan'dan gelen 36 öğrenciye yoğun Türkçe Hazırlık Kursu verildi.
- 2013: Ekim ayı başında 53 farklı ülkeden 178 öğrenci ile ikinci eğitim-öğretim yılı faaliyetlerine başlandı. (Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Benin, Bulgaristan, Burundi, Çad, Cezayir, Çin, Endonezya, Etiyopya, Fas, Filistin, Gabon, Gana, Gine, Gine, Bissau, Gürcistan, Irak, Kamboçya, Kamerun, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kirgizistan, Kongo, Kosova, Makedonya, Mali, Mauritius, Misir, Moritanya, Nijer, Özbekistan, Pakistan, Ruanda, Rusya, Senegal, Sırbistan, Somali, Suudi, Arabistan, Suriye, Tacikistan, Tanzania, Tunus, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna, Ürdün, Vietnam, Yemen, Yunanistan)

- 2013: Aralık ayında Turkophone adıyla bağımsız bir derginin yayınına başlandı. Makale çağrısı yapıldı.
-
- 2013 sonu itibarıyla bugüne kadar 73 farklı ülkeden 364 yabancı uyruklu öğrenciye Türkçe kursu verilmiştir. Bu ülkeler aşağıda sıralanmıştır:
- *Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Belarus, Benin, Bosna Hersek, Bulgaristan, Burundi, Cezayir, Cibuti, Çad, Çin, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Endonezya, Etiyopya, Fas, Fildişi Sahili, Filistin, Gabon, Gana, Gine, Gine Bissau, Gürcistan, Irak, İran, Kamboçya, Kamerun, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Kongo, Kosova, Lübnan, Macaristan, Makedonya, Mali, Mauritius, Mazambigua, Mısır, Moğolistan, Moldova, Moritanya, Mozambik, Nijer, Nijerya, Orta Afrika Cumhuriyeti, Özbekistan, Pakistan, Romanya, Ruanda, Rusya, Senegal, Sırbistan, Somali, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tunus, Türkmenistan, Uganda, Ukranya, Ürdün, Vietnam, Yemen, Yunanistan, Zimbabve*

14 Aralık 2013 Mustafa Altun İnternet

Adresleri: <http://www.tomer.sakarya.edu.tr/> <http://www.youtube.com/watch?v=RKSYZtB81b8> <http://www.turkophone.net/> http://www.dilbilimi.net/adim_adim_turkce_ogreniyorum_giris.htm http://www.dilbilimi.net/yabanci_dil_olarak_turkcenin_ogretimi_arastirmalari.htm http://www.dilbilimi.net/ders_notlari.htm#yabancilara_turkce_yuksek_lisans <http://www.turukdergisi.com/PdfMakaleGoster.Asp?ID=15>

13 Aralık 2013

Bir Öneri:

"Bu gün Endonezyalı bir öğrencimiz odamızdaki kitap raflarına bakarken Türklere İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, Arapça öğreten kitapları gösterip 'Endenozyaca niçin yok', diye sordu. Ben de espriyle 'Bunları siz hazırlayacaksınız.' dedim. Aklımda öyle bir proje var, doğrusu. Farklı dilleri konuşan öğrencilerimize bir yıllık hazırlık eğitiminin sonunda temel düzeyde Türkçe bilgisini aktarabilecek kendi dillerinde bir konuşma kılavuzu hazırlatmayı istiyorum. Mesela Afrika'da yaygın olan Svahili dilinde Türkçe konuşma kılavuzu yok bildiğim kadarıyla...İlk oradan başlayabiliriz, belki..."

Bir Değerlendirme:

1 Ekim 2013

"TÖMER'lerin birbirinden farklı ölçme ve değerlendirmeleri var. Birinin A2 belgesi verdiği öğrenci diğer bir TÖMER'den B2 alabiliyor. Bu konu Antalya'daki çalıştayda dile getirildi. Türkçe Olimpiyatları dolayısıyla Ankara Kızılıcahamam'daki akademik toplantıda da benzer bir tartışma gerçekleşti. Temel sorun 'AKREDİTASYON'. TÖMER'lerin gerçekleştirdiği sınavların bir üst kurum tarafından denetlenebilir olması gerekiyor. Güvenirlik ve geçerlik düzeyleri ölçülmeli.

Somutlaştıracak olursak, geçen yıl ve bu yıl Sakarya TÖMER'de gerçekleştirdiğimiz Türkçe Seviye Tespit Sınavı'nda A1 ya da A2 alan ve Türkçe Hazırlık Kursu'na katılması gerektiğini düşündüğümüz öğrenciler başka TÖMER'lere giderek B1 ve üzeri belge getirerek kurstan muaf oldular. Sakarya TÖMER'in daha iyi ölçüm yaptığı iddiasıyla dile getirmiyoruz, bunu.

TÖMER'ler arasındaki ölçme ve değerlendirme farklılıklarına dikkat çekmek istiyoruz. Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı da benzer sorunlara dikkat çekiyorlar. Bölüm hocaları da öğrencilerin sözlü ve yazılı olarak kendilerini ifade etmedeki güçlüklerinden hareketle bizlerden takviye kursları açmamızı talep ediyorlar. Bir de yurtdışındaki Türk liselerinden mezun öğrencilerin durumları var. Onların da Türkçeyi bildikleri varsayılarak Türkçe Seviye Tespit Sınav'ından muaf olmaları talep ediliyor. Neticede üniversite yönetimlerinin ve yabancı öğrencilerin zihni karışıyor. Farklı yorumlara yol açıyor."

15 Temmuz 2013

Bir Gözlem

"Türkçe Yaz Okulu öğrencilerimize otobüse bindiklerinde sürücü ile nasıl bir diyalog kurduklarını sordüğümüzde, bazıları sadece parayı uzatıyoruz, hiç konuşmuyoruz, dediler. Ana dili Türkçe olanların da büyük şehirlerde iletişimsizlikten yakındıklarını, bunun psikolojik sorunlara yol açtığını okuyoruz. Hatta yabancı bir gazetede havaalanlarında iletişim kurmadan insanların sadece tabela okuyarak işlerini hallettiklerine dair bir yazıya rastlamıştım. Demek ki şöyle konuşulur, böyle söylenir dediğimizde kimi zaman karşılığı olmayan durumlar söz konusu olabiliyor."

6 Haziran 2013

Bir Gözlem

"Bu gün Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde düzenlenen I. Uluslararası Avrupalı Türlerin Anadili Eğitimi Çalıştayı'nda hem dinleyici hem de konuşmacı olarak katıldım. Çalıştay boyunca ilginç notlar aldım. Bunları sizlerle de paylaşmak isterim. * Bazı Batı Avrupa ülkelerinde o ülkenin dilini öğrenmekte güçlük çeken çocuklar önce doktora sonra dil terapistine yönlendiriliyor. * Batı Avrupa'da AB sonrası ulus devlet kimliği daha da güçlü hale gelmiştir. Dolayısıyla göçmen çocuklarının ana dillerini konuşmaları istenmemektedir. * Yarım dillilik adıyla göçmenleri aşağılayıcı bir terim kullanılmaktadır. * Akademik anlamda uygulamaya, saha araştırmasına dayalı çalışmalara ihtiyaç vardır. Masa başı çalışmaların iki dilliliğe katkısı yoktur. * Avrupa'daki sivil toplum kuruluşları görüş farklarına bakmaksızın Türkçenin ve Türk kültürünün öğretilmesinde ortak hareket etmelidir. * Veliler çocuklarının Türkçeyi zaten bildikleri zannıyla ve okuldaki öğretmenlerin telkinleriyle Türkçe derslerine çocuklarını göndermekte isteksizdir. * Avrupa'da iki dilliliğe Türkçe ve Arapça söz konusu olunca olumsuz bir bakış söz konusudur. * Avrupa ülkelerinin eğitim programlarından ayrı bir Türkçe ve Türk kültürü eğitim programı düşünülmemelidir. * Türk velilerin okula ilgisi diğerlerine göre daha düşüktür. * Uygulamalar siyasi etkiden uzak olmalı, akademik ölçütler öne çıkmalıdır. * Çocuklarımıza öncelikle Türkçeyi sevdirmelidir."

7 Mayıs 2013

Bir Gözlem

"Haftasonu ABD'de yaklaşık 15 yıldır yaşayan bir dostumuzla İstanbul'da birlikteydik. Okulöncesi çağında bir kızı var. Evde kızlarıyla Türkçe konuştukları halde İngilizce karşılık aldıklarını söyledi. Yazları Türkiye'ye gönderip Türkçesini ilerletmeyi düşündüklerini aktardı. Ben de onu yönlendirmesi amacıyla 5 yıl boyunca Fransa'da Türk çocuklarına Türkçe dersi veren Sakarya Üniversitesi'nden Bekir İnce Hocamızla telefonda görüştüm. Bekir İnce Hocamız evde ve evin dışında ısrarla Türkçe konuşmaya devam etmelerini salık verdi. Türkiye'den seviyeye uygun çocuk kitapları götürmesini de önerdi. 2008'deki ABD seyahatimde de gözlemim, Türklerin yoğun olarak yaşamadığı eyaletlerdeki Türk çocuklarının Türkçeyi daha çabuk unuttukları yönündeydi. Aileler de bu konuda çoğu kez yetersiz kalıyor. Son bir gözlemimizle konuyu bağlayayım: Geçen ay ABD Upenn'de (University of Pennsylvania) Skype üzerinden görüştüğümüz Amerikalı öğrencilerden biri baba tarafından Türk olduğunu Türkiye'deki dedesiyle anlaşabilmek için Türkçe öğrenmeye başladığını aktarmıştı."

18 Nisan 2013

Bir Deneyim

"Dün ŞİİRLER TÜRKÇE OLSUN Yabancı Öğrenciler Arası Şiir Okuma Yarışması kapsamında Sakarya TÖMER'deki 25 öğrencimiz Adapazarı AKM Salonu'nda 25 farklı Türk şiiri okudu. Faydalı olur düşüncesiyle program öncesi ve sonrasındaki süreci sizlerle paylaşmak isterim:

Hazırlıklar:

1. Her okutmanımız kendi sınıfında B1 seviyesinde gönüllü öğrenciler belirledi.
2. Öğrencilerle Cumhuriyet dönemi sonrası Türk şiirinin seçkin örneklerinden şiirle seçildi.
3. Okutmanlarımız ders sonrası öğrencilerimize şiirlerin okunuşuyla ilgili alıştıralar yaptırdı.
4. Şiirlere uygun fon müzikleri seçildi. Öğrenciler bir de fon müzikleri eşliğinde şiirlerini okudular. Okuma hatalarına yönelik yönlendirmeler yapıldı.
5. Yarışma öncesi şiir okuyacak tüm öğrenciler iki kez genel bir prova yaptılar.
6. Yarışmanın yapılacağı salonu erken gidildi. Öğrencilerden istekli olanlar mikrofonla prova yaptılar.

Yarışma:

1. Öğrenciler sırasına göre fon müziği eşliğinde şiirlerini okudular. Kimi kürsüde önünde metinle kimi sahne ortasında ezbere okudu şiirini.
2. 6 kişiden oluşan jüri, öğrencilerin performanslarına 1 ile 5 arasında puan verdi.
3. Şiirlerin okunması sonrası jüri değerlendirmesi sırasında kokteyl verildi. Bu arada öğrencilerin seçtikleri ülke müzikleri çaldı.
4. Jürinin değerlendirme sonucu açıklandı. İlk üçe giren öğrencilere Sakarya Büyükşehir Belediyesi ve Sakarya Üniversitesi'nin hediyeleri takdim edildi. Toplu fotoğraf çektirildi.
5. Yarışma sonunda Ankara havası eşliğinde öğrenciler sahnede oyun oynadı. Tüm bu etkinlikler Sakarya Üniversitesi, Sakarya Büyükşehir Belediyesi ve TRT Sakarya temsilcisi tarafından videoya alındı, fotoğraflar çekildi. TRT Sakarya temsilcisi etkinlikle ilgili her kıtadan öğrencilerle ve Sakarya TÖMER Müdürü ile röportaj yaptı."

13 Nisan 2013

Bir Deneyim

"Sakarya TÖMER'de 40 farklı ülkeden 108 öğrencimiz var. Kendi aralarında yaygın diller İngilizce, Fransızca ve Arapçanın dışında daha bölgesel dilleri de konuşuyorlar. Aralarındaki konuşmalar hoş bir musiki gibi geliyor bana. Kısa bir anketten yarıya yakını Amerikan film ve dizilerini yarıya yakını da Türk film ve dizilerini beğendiğini yazmış. Kendi ülkelerinin film ve dizilerini de yazanlar var elbette.

Onların kültürlerine dair hemen her gün yeni şeyler öğreniyorum. Düşüncelerini, duygularını ve isteklerini dile getirişleri bile farklı oluyor. Farklı hassasiyetleri var, farklı tepkileri. Ama her nasılsa aralarında bir orta yol buluyorlar. Kimi zaman dengeyi biz sağlıyoruz.

Ve en çok da farklı kültürlerden olup da birbirine bu denli yakınlaşmaları, dostluk kurmaları şaşırtıyor bizleri. İnsanız ya hepimiz, ortak paydamız bu olmalı."

Bir Gözlem:

9 Nisan 2013

Yabancılara Türkçe Öğretimi yüksek lisans dersinde bu gün bir dil bilgisi konusunun daha ayırdına vardık:

Bir masal metninde 'bulurlarsa' diye bir örnek kullanım geçti. Acaba 'bulursalar' mı yazmalıydı? Kurala göre öyle ama kullanıma göre ilki daha uygun görünüyor.

Yine 'gelirler mi' diye hem yazıyoruz hem söylüyoruz ama 'gelir misiniz' diye de bir kullanım var. Soru eki kişi ekinden önce mi sonra mı gelmeli, bunu da yabancı öğrencilere anlatmakta zorlanabiliriz, diye düşünüyoruz tabii."

1 Nisan 2013

Bir Öneri:

Uluslararası Öğrencilere Türkçe Öğretimi Çalıştayı'nda benim en somut önerim tüm dünyadaki Türkçe kurslarının içeriklerinden ücretlerine kadar bütün özelliklerinin bulunduğu aşağıdaki gibi bir sitenin kurulmasıydı.

Sitede kurslara paralel diğer hizmet veren kurum ve kuruluşlara da yer verilebilir.

Siteyi Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı'nın hazırlamasının uygun olacağını da çalıştayda ifade ettim. (M.A.)

English in Britain sitesi:

<http://www.englishinbritain.co.uk>

25 Mart 2013

Bir Gözlem:

"Bu akşam İstanbul'da metroda Atatürk Havaalanı'nda indiğini düşündüğüm bir bayan kırık Türkçeyle Çekmeköy'e gitmek istediğini söyleyerek çevredeki yolculardan yardım istiyordu. Önce Zeytinburnu'nda inip metrobüse binmesini sonra Zincirlikuyu'dan Altunizade'ye geçmesini anlatıp durdular. O da pek de anlamayan bakışlarla dinleyip durdu. En son ben devreye girdim. El hareketleriyle ve kısa cümlelerle tekrar tekrar yapması gerekenleri anlattım. Zeytinburnu istasyonunda uğurladım.

Bu süreçleri yurtiçinde ve yurtdışında kaç kez yaşadım. Zamanla alışıyor insan, yabancıyı

olduğu bir Őehirde yer bulmaya. Yeter ki paniğe kapılmayın ve harita kullanmayı öğrenin."

24 Mart 2013

Bir Gözlem

"İstanbul'da metrobüsten bir anons, akşam dikkatimi çekti:

'Zincirlikuyu bu hattaki son durağımızdır. SöđütlüçeŐme'de inecek yolcularımızın 34 S hattına binmeleri gerekmektedir.'

Yabancı bir öğrenci için bu tarz cümleler de gündelik kullanım için önemli. Tabii ikinci cümleyi anlaması fiilimsi konusunu bilmesine bağlı."